

Anexa 1 – FORMATUL DEZBATERII ȘI ROLURILE VORBITORILOR ÎN CADRUL ECHIPELOR**1. Structura formatului *World Schools* adaptat**

La fiecare dezbatere participă două echipe, compuse din câte trei membri. Cele două echipe sunt considerate „echipa afirmatoare” sau „Guvern”, respectiv „echipa negatoare” sau „Opoziție”. Ambele echipe dezbate o moțiune: echipa Guvernului susține moțiunea, iar echipa Opoziției se opune acesteia.

Fiecare dintre cei trei membri ai unei echipe susține câte un discurs constructiv de patru minute, în ordine alternativă (Guvern, apoi Opoziție), începând cu primul vorbitor al echipei Guvernului.

Ordinea vorbitorilor este următoarea:

- Guvern 1 (G1),
- Opoziție 1 (O1),
- Guvern 2 (G2),
- Opoziție 2 (O2),
- Guvern 3 (G3),
- Opoziție 3 (O3)

Aceste șase discursuri se numesc discursuri constructive.

După fiecare discurs constructiv, membrii echipei oponente pot adresa intervenții, în intervalul de un minut după fiecare discurs. Vorbitorul este obligat să accepte aceste intervenții. Intervențiile pot fi adresate de către oricare membru al echipei oponente indiferent de rolul său (vorbitor 1, 2 sau 3).

Discurs (Constructiv – C; Intervenție - POI)	C	POI	C	POI	C	POI	C	POI	C	C
Vorbitor/Echipea	G1	O	O1	G	G2	O	O2	G	G3	O3
Timp	4	2	4	2	4	2	4	2	4	4

2. Moțiunile

Termenul *moțiune* în dezbaterile academice se referă la o temă de interes general sau specifică unei comunități, ce este supusă discuției critice. O moțiune poate aborda teme generale (ex.: schimbările climatice) sau teme specifice (ex: obligativitatea purtării uniformei în școli).

O moțiune este formulată din perspectiva echipei propunătoare, Guvernul, folosind sintagma „Acest Parlament” (ex.: *Acest Parlament ar interzice utilizarea telefoanelor mobile în incinta unităților școlare*).

Moțiunile au diferite forme, dar pot fi clasificate în moțiuni factuale/de implementare (ex. *Acest Parlament ar interzice utilizarea telefoanelor mobile în incinta unităților școlare*), respectiv moțiuni de valori sau principii (ex. *Acest Parlament crede că dezbaterile sunt cel mai util sport al minții*). În funcție de tipul moțiunii, abordarea implică anumite cerințe și obligații (ex. plan de implementare).

3. Definirea moțiunilor/temelor:

Definirea moțiunii implică înțelegerea esenței dezbaterii. Să definești moțiunea/tema este sinonim cu a răspunde la întrebarea: „Ce îmi cere această moțiune/temă să dezbate?”.

În acest format de dezbateri, nu este importantă definirea individuală a termenilor din moțiune, ci înțelegerea temei în întregime. De exemplu, în cazul temei „Inteligența artificială ar trebui interzisă”, echipa Guvernului ar putea defini „inteligenta artificială” și nu individual termenii „inteligentă” și respectiv „artificial/ă”. Definirea termenilor cade în sarcina echipei afirmatoare, Guvernul.

Presupunând că definițiile Guvernului sunt satisfăcătoare, primul vorbitor al echipei Opoziției nu va ataca definițiile și va trece imediat la contra-argumentarea cazului afirmator. Acceptarea definițiilor nu trebuie enunțată.

Dacă definițiile Guvernului nu sunt viabile, există câteva opțiuni:

- A. Acceptă și dezbate
- B. Combate
- C. Extinde
- D. Chiar dacă! (Este numit și cazul „ai greșit, și chiar dacă ai avea puțină dreptate, tot ai greșit”).

4. Rolurile echipelor și ale vorbitorilor

Dezbaterea începe cu un vorbitor care prezintă exclusiv argumente constructive noi și se termină cu un vorbitor care se referă doar la ceea ce s-a spus deja în dezbateri. Cu alte cuvinte, la primul vorbitor al Guvernului nu există contra-argumentare.

Rolurile echipelor:

Echipa Afirmatoare/Guvernul:

Guvernul aduce cele mai multe argumente constructive în dezbateri. Acesta are datoria să interpreteze moțiunea într-un mod rezonabil care să nu fie bazat pe truisme sau tautologic. Guvernul nu are datoria să-și demonstreze poziția astfel încât să nu fie urmă de dubiu în legătură cu aceasta, ci doar să arate că aceasta se aplică într-o majoritate semnificativă a cazurilor.

Echipa Negatoare/Opoziția:

Negatorii au datoria să demonstreze că moțiunea nu se aplică cel puțin într-o minoritate semnificativă a cazurilor. Negatorii au opțiunea de a avea un caz constructiv propriu care să vină în contradicție cu cazul Guvernului sau să își structureze cazul strict pe baza contra-

argumentării cazului Guvernului. În ambele situații aceștia trebuie să creeze propria structură logică și diviziunea argumentelor.

Rolurile vorbitorilor:

G1 4 minute	O1 4 minute	G2 4 minute	O2 4 minute	G3 4 minute	O3 4 minute
Definiții	Diviziunea cazului	Resusținere	Contraargumentare	Contraargumentare	Contraargumentare
Diviziunea cazului	Contraargumentare	Contraargumentare	Resusținere	Resusținere	Resusținere
Argumentare	Argumentare	Argumentare	Argumentare	Analiza și sinteza dezbaterii	Analiza și sinteza dezbaterii
Concluzii	Concluzii	Concluzii	Concluzii		

Definiții: Se clarifică termenii temei dezbătute, oferindu-se definiții rezonabile, care pot duce la o discuție clară.

Diviziunea cazului: Se enunță/prezintă argumentele ce urmează a fi oferite de echipa proprie.

Argumentare: Se oferă argumente complete (inclusiv explicații, exemple și impact).

Contraargumentare: Se explică de ce argumentele aduse de adversari sunt irelevante, nevalide sau false.

Resusținere: Se reconstruiesc argumentele în urma contrargumentării aduse de oponenți.

Analiza ariilor de conflict (opțional): Se recomandă ca vorbitorii 3 să prezinte ideile cele mai disputate, explicându-se de ce au fost câștigate de echipa respectivului vorbitor.

5. Intervențiile

Acestea reprezintă afirmații sau întrebări adresate specific la ceea ce tocmai s-a prezentat.

Există timp dedicat intervențiilor și răspunsurilor la intervenții.

Între discursurile vorbitorilor 1 Guvern și Opoziție 1, cu intervenție adresată de echipa Opoziției și răspuns din partea echipei Guvernului, timp de 2 minute.

Între discursurile vorbitorilor Opoziție 1 și Guvern 2, cu intervenție adresată de echipa Guvernului și răspuns din partea echipei Opoziției, timp de 2 minute.

Între discursurile vorbitorilor Guvern 2 și Opoziție 2, cu intervenție adresată de echipa Opoziției și răspuns din partea echipei Guvernului, timp de 2 minute.

Între discursurile vorbitorilor Opoziție 2 și Guvern 3, cu intervenție adresată de echipa Guvernului și răspuns din partea echipei Opoziției, timp de 2 minute.

Orice membru al unei echipe poate solicita intervenții în minutul dedicat acestuia, iar răspunsul la intervenție îl oferă vorbitorul care se află la pupitru.

Durata maximă a unei intervenții este de 15 secunde. În situația în care s-au depășit 20 de secunde, arbitrul are dreptul de a-l opri pe cel ce a adresat intervenția.

Anexa 2 – ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA RUNDELOR DE DEZBATERI

ETAPA JUDEȚEANĂ

În runda I de calificare, echipele vor juca între ele în mod aleatoriu („*random*” în programul de tabulare/centralizare a rezultatelor).

În rundele de calificare următoare (oricâte ar fi), criteriul de realizare a perechilor de echipe este „*High–High*” (echipele cu cele mai multe victorii și punctaje la sfârșitul unei runde joacă împotriva echipelor cu cele mai multe victorii și punctaje).

În rundele eliminatorii (optimi, sferturi și semifinale), se va folosi un sistem „*High–Low*” (echipa calificată pe primul loc va avea meci cu echipa de pe ultimul loc; echipa 1 cu 8 în sferturi, echipa calificată de la sfertul 1 cu echipa calificată de la sfertul 4 în semifinale).

Criterii ce stau la baza alcătuirii perechilor de echipe, în ordinea enumerată mai jos:

1. Numărul de victorii;
2. Numărul de voturi obținute;
3. Numărul total de puncte al echipei;
4. Numărul total de puncte al echipei, fără rundele cu cel mai mic și cu cel mai mare punctaj;
5. Câștigătorul unui meci direct, între cele două echipe (dacă acest meci a existat).

Principii ce stau la baza distribuirii pozițiilor (Guvern/Opoziție):

- În runda I preliminară și în rundele eliminatorii, se va folosi o tragere la sorți aleatorie pe care echipele o află cu câteva minute înainte de meci.

- În rundele următoare de calificare se vor alege părțile (Guvern sau Opoziție) folosind criteriile de echilibrare: la sfârșitul rundelor preliminare este ideal să existe (pe cât se poate) paritate între numărul de runde jucate de o echipă ca Guvern și numărul de runde jucate ca Opoziție.

- Dacă două echipe care s-au întâlnit în rundele preliminare, apoi se reîntâlnesc și în rundele eliminatorii, obligatoriu vor juca pozițiile opuse celor din rundele preliminare (dacă o echipă a avut rol afirmator în runda preliminară, obligatoriu va juca rol de opoziție la meciul cu o echipă pe care o reîntâlnește în eliminatorii și viceversa).

La etapa județeană este recomandat, pentru meciurile din rundele preliminare, să existe un juriu/panel format din trei arbitri/profesori-evaluatori. Decizia este recomandată a fi una comună, de aceea după stabilirea individuală a punctajelor și echipei învingătoare, va avea loc o rundă de consultări între cei trei arbitri/profesori-evaluatori. În cazul în care nu se ajunge la o decizie unanimă, decizia eset favorabilă echipei cu cele mai multe voturi, indiferent dacă voturile minoritare cuprind și votul arbitrilor principal/*Chair* (de exemplu: o echipă poate câștiga cu 2-1, sau 3-0). Votul arbitrilor principal/*Chair* nu reprezintă decizia juriului/panelului de arbitri.

În situații justificate (ex. număr mic de arbitri disponibili la faza județeană) juriul/panelul de arbitri din etapele preliminare poate fi alcătuit dintr-un singur arbitru. În acest caz, toate meciurile etapelor preliminare vor fi arbitrate de câte un singur arbitru/meci.

Un arbitru/profesor-evaluator nu poate arbitra meciuri la care participă o echipă din unitatea de învățământ în care acesta își desfășoară activitatea.

În rundele eliminatorii din cadrul etapei județene, juriul/panelul de arbitri trebuie să aibă un număr impar de membri (minimum trei).

Juriul/panelul de arbitri poate cuprinde și arbitri începători. Arbitrul începător participă la meci, participă la runda de consultări, dă decizie, decizia acestuia este una pur consultativă, votul arbitrului începător nu este contabilizat în decizia finală a juriului/panelului. Arbitrul începător nu poate arbitra meciuri la care participă o echipă din unitatea de învățământ în care acesta își desfășoară activitatea.

În cazul în care nu există numărul necesar de arbitri pentru desfășurarea rundelor preliminare sau eliminatorii, inspectoratul școlar organizator poate solicita arbitri/ profesori evaluatori din județele limitrofe.

Etapele de la nivelul sectoarelor Municipiului București se vor desfășura numai la nivel de municipiu, dacă nu vor exista cel puțin două echipe înscrise la nivel de fiecare sector, respectând prevederile prezentei anexe dinm regulament

La etapa județeană a olimpiadei, trebuie să existe trei elevi participanți în echipă pentru a începe o dezbateră.

Regula de înlocuire se aplică numai dacă echipa are deja trei persoane care sunt anunțate că vor dezbate, dar un vorbitor nu poate ține un discurs constructiv în mijlocul rundeii, din orice motiv.

Dacă este livrat, discursul de înlocuire primește 60 de puncte. De exemplu, dacă Vorbitorul 2 nu poate să vorbească, iar Vorbitorul 1 vorbește în numele/ locul lui, discursul de Vorbitor 2 primește automat 60 de puncte. Vorbitorul 1 își păstrează punctajul.

Din punct de vedere tehnic, încă este posibil ca echipa respectivă să câștige dezbateră, dar nu poate obține victorie cu punctaj mai mic (*no low-point win*).

ETAPA NAȚIONALĂ

La etapa națională participă echipa câștigătoare a etapei județene/ etapei pe sector pentru Municipiul București (echipa care a câștigat finala).

Etapa națională va avea trei runde preliminare (de calificare) și patru runde eliminatorii (Optimi de finală, Sferturi de finală, Semifinale și Finală).

În rundele preliminare este recomandat să existe un juriu/panel format din trei arbitri/profesori-evaluatori. După stabilirea punctajelor și a echipei învingătoare de către fiecare arbitru/profesor-evaluator (5-10 minute), va avea loc o rundă de consultări între arbitri/profesori-evaluatori (10-15 minute). În cazul în care nu se ajunge la o decizie unanimă, decizia este favorabilă echipei cu cele mai multe voturi, indiferent că voturile minoritare cuprind sau nu și votul arbitrului principal/*Chair* (o echipă poate câștiga cu 2-1 sau 3-0).

Etapa națională va avea un panel de trei arbitri la fiecare meci din Optimi, panel de cinci arbitri în Sferturile de finală, panel de șapte arbitri la Semifinale și panel de nouă sau

unsprezece arbitri la Finală.

Fiecare panel din rundele preliminare va avea în componență doar membri din Comisia Centrală de arbitri.

În rundele eliminatorii, după stabilirea punctajelor și a echipei învingătoare de către fiecare arbitru/profesor-evaluator, va avea loc o rundă de consultări între arbitri/profesor-evaluatori. În cazul în care nu se ajunge la o decizie unanimă, decizia eset favorabilă echipei cu cele mai multe voturi, indiferent că voturile minoritare cuprind sau nu și votul arbitrului principal/*Chair*.

În runda I de calificare echipele vor juca între ele în mod aleatoriu („*random*” în programul de tabulare/centralizare a rezultatelor).

În rundele preliminare următoare (II, III) criteriul de realizare a perechilor de echipe este „*High–High*” (echipele cu cele mai multe victorii și punctajele cele mai mari la sfârșitul unei runde joacă împotriva echipelor cu cele mai multe victorii și punctajele cele mai mari).

În rundele eliminatorii (optimi, sferturi și semifinale) se va folosi un sistem „*High–Low*” (echipa calificată pe primul loc va juca cu echipa de pe ultimul loc. De exemplu: echipa 1 cu 16 în optimi, echipa calificată de la sfertul 1 cu echipa calificată de la sfertul 4 în semifinale).

Criterii ce stau la baza alcătuirii perechilor de echipe, în ordinea enumerată mai jos:

1. Numărul de victorii;
2. Numărul de voturi obținute;
3. Numărul total de puncte al echipei;
4. Numărul total de puncte al echipei, fără rundele cu cel mai mic și cu cel mai mare punctaj;
5. Câștigătorul unui meci direct, între cele două echipe (dacă acest meci a existat).

Principii ce stau la baza alocării pozițiilor (Guvern/Opoziție):

- În runda I preliminară și în rundele eliminatorii, se va folosi o tragere la sorți aleatorie pe care echipele o află cu câteva minute înainte de meci.
- În următoarele runde preliminare se vor alege părțile (Guvern sau Opoziție) folosind criteriile de echilibrare: la sfârșitul rundelor preliminare este ideal să existe (pe cât se poate) paritate între numărul de runde jucate de o echipă ca Guvern și numărul de runde jucate ca Opoziție.
- Dacă două echipe care s-au întâlnit în rundele preliminare, se reîntâlnesc în rundele eliminatorii, obligatoriu vor juca pozițiile opuse celor din rundele preliminare (dacă o echipă a avut rol afirmator în runda preliminară, obligatoriu va juca rol de opoziție la meciul cu o echipă pe care o reîntâlnește în eliminatorii și viceversa).

La etapa națională a olimpiadei, trebuie să existe trei elevi participanți în echipă pentru a începe o dezbatere.

Regula de înlocuire se aplică numai dacă echipa are deja trei persoane care sunt anunțate că vor dezbate, dar un vorbitor nu poate ține un discurs constructiv în mijlocul runde din orice motiv.

Dacă este livrat, discursul de înlocuire primește 60 de puncte. De exemplu, dacă Vorbitorul 2 nu poate să vorbească, iar Vorbitorul 1 vorbește în numele/ locul lui, discursul de Vorbitor 2 primește automat 60 de puncte. Vorbitorul 1 își păstrează punctajul.

Din punct de vedere tehnic, încă este posibil ca echipa respectivă să câștige dezbateră, dar nu poate obține victorie cu punctaj mai mic (*no low-point win*).

REGULI PENTRU EDIȚII CU NUMĂR IMPAR DE ECHIPE

– etapa județeană și etapa națională

1. În cazul în care există număr impar de echipe, una dintre echipe, desemnată aleatoriu, nu va juca o rundă („*Random*” în programul de centralizare).
2. Nicio echipă nu are voie să nu joace mai mult de o rundă/concurs.
3. La finalul rundelor de calificare se va considera că o echipă care a fost desemnată aleatoriu să nu joace o rundă:
 - va avea un câștig în runda specifică.
 - va avea media punctelor din celelalte meciuri jucate în runda în care nu a jucat.
4. În vederea reintroducerii în tabulare (centralizare) a echipei care a fost desemnată aleatoriu să nu joace o rundă, pentru participarea la următoarea rundă, va fi respectată procedura:
 - a) a câștigat runda în care nu a jucat;
 - b) are media punctajelor și a deciziilor obținute în celelalte meciuri jucate în acea rundă.

Anexa 3 – MECANISME DE ASIGURARE A ECHITĂȚII ȘI A IMPARȚIALITĂȚII ÎN ARBITRAJ/EVALUARE. ROLUL ARBITRILOR.

Participanții la olimpiadă trebuie să respecte criteriile de eligibilitate stabilite prin regulament.

Echipele participante la etapa județeană nu vor fi identificate după denumirea unității de învățământ, ci folosind un cod neutru, similar pentru toate echipele (de ex. la județul Bihor: „Bihor 1”, „Bihor 2”„Bihor 18” etc.).

Pentru etapa națională se vor folosi coduri de tipul ONDJ(acronim de la *Olimpiada Națională de Dezbateri pentru Juniori*) 1, ONDJ 2 etc. pentru fiecare echipă participantă, respectiv, la nivelul Comisiei Centrale, se va decide un sistem de codare a fiecărui participant (ex. ONDJ 1.1; ONDJ 1.2; ONDJ 1.3 etc).

Această practică este menită să contribuie la obiectivitate în evaluare, eliminând eventualele prejudecăți pe care arbitrii le-ar putea avea față de echipe sau vorbitori, în raport cu școala, respectiv, județul lor de proveniență.

I. Rolul arbitrilor

Dezbaterile au un rol esențial nu doar în dezvoltarea la elevi a competențelor de argumentare și de exprimare în public, a spiritului de echipă și fairplayului, ci și în educarea acestora pentru respectarea adevărului și a principiilor morale. În acest sens, rolul arbitrilor este important nu doar în evaluarea dimensiunii argumentative și retorice a dezbaterilor, ci și în responsabilizarea celor care participă la dezbateri. De aceea, arbitru trebuie să fie: bine informat, nepărtinitor, constructiv, atent la ce se întâmplă pe toată durata dezbaterii și expert în formatul *World Schools*. De asemenea, un arbitru nu ar trebui să își folosească expertiza personală pe un anumit subiect, ci să evalueze strict argumentele/contraargumentele aduse în discuție de cele două echipe și nu argumentele posibile sau posibilele modalități de contraargumentare.

Așadar, arbitrii trebuie să urmărească, în orice moment al competiției, o serie de obiective foarte clare:

- să descurajeze orice demers bazat pe falsificarea/ denaturarea adevărului;
- să descurajeze orice fel de comportament non-etic care vine din partea celor implicați în dezbateri;
- să facă abstracție atât de convingerile personale, cât și de eventualele cunoștințe de specialitate pe care le-ar putea avea cu privire la moțiunea discutată;
- să nu trateze echipa căreia îi dă verdictul ca echipa care a avut dreptate, ci ca echipa care a fost mai convingătoare în acea rundă;
- să încurajeze vorbitorii să vorbească într-un ritm normal, care să poate fi înțeles de oricine;

- să încurajeze vorbitorii pentru folosirea corectă a limbii române, a unui limbaj lipsit de elemente de jargon;
- să completeze fișa de arbitraj și să motiveze decizia, astfel încât aceasta să poată fi folosită atât în scop informativ, cât și educativ pentru elevii din echipele participante la dezbateri.

Arbitrul evaluează măsura în care participanții reușesc să argumenteze convingător, să organizeze prezentarea, să răspundă prompt și analitic contraargumentelor echipei oponente, să fie persuasivi, să manifeste respect și toleranță față de coechipieri și față de adversari. Nu în ultimul rând, ascultarea atentă, tehnicile de persuasiune, de stil și fairplayul sunt elemente care vor fi evaluate de către arbitri.

Orice arbitru participant la olimpiadă trebuie să stăpânească regulile formatului de dezbateri, să evalueze corect și să ofere feedback constructiv echipelor și elevilor participanți la dezbateri, în scopul rafinării discursurilor ulterioare.

Conflicte:

Arbitrul nu arbitrează niciodată propria echipă sau o echipă din aceeași unitate de învățământ, la etapa județeană, respectiv, din aceeași localitate/același județ, la etapa națională. De asemenea, la începutul competiției toți arbitrii trebuie să își declare toate incompatibilitățile (elevi cu care lucrează în alte cluburi sau în sistem privat etc.). Înainte de începerea olimpiadei și de afișarea primei runde, toate incompatibilitățile anunțate Comisiei județene/Comisiei centrale vor fi introduse, de către Directorul de Turneu și de către TabMaster, în programul de tabulare.

Este preferabil ca în rundele de calificare arbitrii să nu arbitreze de două ori aceeași echipă.

Este preferabil ca în rundele eliminatorii arbitrii să nu arbitreze aceeași echipă consecutiv.

II. Luarea deciziei și acordarea punctajelor individuale

a. Juriul/Panelul de arbitri

Toate dezbaterile din cadrul unei runde sunt arbitrate de același număr impar de arbitri (juriu/panel de arbitri). Este obligatoriu ca în rundele eliminatorii să existe paneluri de arbitri cu număr impar de membri. Numărul arbitrilor din panel crește cu câte 2 la fiecare rundă eliminatorie subsecventă. Prima rundă de eliminare are 3 arbitri, a doua are 5, a treia 7 și așa mai departe.

În situații justificate (ex. număr mic de arbitri disponibili la faza județeană) juriul/panelul de arbitri din etapele preliminare, poate fi alcătuit dintr-un singur arbitru. În acest caz toate meciurile etapelor preliminare vor fi arbitrate de câte un singur arbitru/meci.

b. Luarea deciziei

Decizia asupra echipei câștigătoare într-o dezbateri se poate dovedi adesea un fapt foarte dificil. Dezbaterile la finalul cărora câștigătorul este foarte clar sunt rare, iar cele în

care ambele echipe și-au făcut datoria în mod ireproșabil sunt și mai rare. Indiferent de situație, este recomandabil pentru arbitri să își ia câteva minute la finalul runde pentru a-și pune gândurile în ordine.

Arbitrii evaluează măsura în care echipele și-au îndeplinit responsabilitățile:

Echipe afirmatoare/Guvernul:

- a prezentat interpretarea temei și definițiile termenilor-cheie;
- a prezentat, demonstrat și reconstruit argumentele cazului afirmator ;
- a respins argumentele cazului negator.

Echipe negatoare/Opoziția:

- a prezentat poziția pe care echipa negatoare a adoptat-o față de interpretarea temei și definițiile termenilor cheie;
- a respins argumentele cazului afirmator;
- a prezentat, susținut și reconstruit argumentele cazului negator.

Totodată, în luarea deciziei, arbitrul urmărește câteva aspecte: Care au fost liniile directoare ale dezbaterii? Care au fost punctele/temele de interacțiune între cele două echipe? Care dintre cele două echipe a fost mai convingătoare?

În juriul/panelul de arbitri decizia este individuală. După stabilirea punctajelor și a echipei învingătoare de către fiecare arbitru/profesor-evaluator (5-10 minute), va avea loc o rundă de consultări între arbitri/profesorii-evaluatori (10-15 minute).

Acest sistem a fost implementat atât la Campionatul Mondial pentru elevi (WSDC), cât și la unele competiții internaționale de profil; el permite arbitrilor să discute despre ce s-a întâmplat în dezbateri pentru a-și clarifica anumite puncte prezentate.

În cadrul juriului/panelului, arbitrul principal/*Chair* coordonează discuția prin care fiecare membru al panelului își justifică decizia. Deliberarea NU ar trebui să devină o a doua dezbateri în care arbitrii încearcă să se convingă unii pe alții de decizie. Rolul ei este de a crea mai multă claritate. Pot exista diferențe de opinie foarte legitime între arbitri, în funcție de cât de persuasive li s-au părut anumite puncte. Aceste diferențe pot apărea doar după ce fiecare arbitru are o perspectivă cât mai bună asupra dezbaterii ca întreg. Astfel, procesul de deliberare devine o metodă prin care pot fi compensate diverse erori umane în modul în care arbitrii își iau notițe sau urmăresc dezbateri.

Dacă în urma deliberării, un arbitru și-a schimbat decizia sau a realizat că a supracreditat sau subcreditat un vorbitor, își poate modifica punctajele pe care le-a oferit în decizia inițială. De menționat este faptul că arbitrii **nu sunt obligați să-și schimbe decizia**.

Dacă la finalul etapei de consultări decizia este *split*, echipa câștigătoare este declarată echipa cu cele mai multe voturi. Punctajele individuale și numărul de voturi obținute de fiecare echipă sunt contorizate atât pentru arbitrul principal, cât și pentru arbitrii membri ai panelului și vor fi luate în considerare în clasamentele individuale sau pe echipe.

După încheierea dezbaterii fiecare arbitru completează fișa de arbitraj, o transmite Directorului de turneu, după care participă la discuțiile de justificare a deciziei din cadrul juriului/panelului. O dezbateri poate fi câștigată cu *unanimitate de voturi* sau *split*. Arbitrul

principal al dezbaterii va colecta justificările fiecărui membru al juriului/panelului de arbitri și le va sintetiza în discursul de motivare a deciziei.

c. Motivarea deciziei

După completarea fișelor de arbitraj și a etapei de consultări (după caz), arbitrul principal prezintă decizia juriului/panelului. Practic, în această etapă, echipelor le sunt explicate motivele pentru care una dintre ele a câștigat dezbaterea. În motivarea deciziei, arbitrul principal va lua în considerare părerile tuturor arbitrilor din plen, semnalând unde există eventuale diferențe de opinie.

- Motivarea deciziei nu ar trebui să fie doar o înșiruire de generalități.
- Arbitrul ar trebui să se concentreze pe diferențele dintre cele două cazuri, respectiv pe punctele de conflict.
 - Dacă un punct a fost mai important decât altul, care este justificarea?
 - De ce un contraargument a contat sau nu?
- Specificitatea este extrem de importantă.
 - O dezbateră poate să aibă un impact emoțional semnificativ asupra elevilor participanți la dezbateră, mai ales când s-a prezentat aproape o oră de conținut.
 - E foarte ușor ca un participant la dezbateră să se simtă lezat sau să considere că punctele sale nu au contat în aceasta.
 - Este important să se menționeze cu exactitate la ce puncte se referă arbitrul în fiecare moment și de ce unele au fost mai persuasive.

d. Feedbackul individual sau pe echipă

Feedbackul individual sau pe echipă constă în a le spune elevilor participanți la dezbateră atât ce au făcut bine, cât și ce pot îmbunătăți în viitor. Această etapă se desfășoară, după motivarea deciziei de către arbitrul principal/*Chair*, doar la solicitarea participanților (echipă/ antrenor). Oricare membru al juriului /panelului poate oferi feedback individual.

Feedbackul constructiv face vorbitorii mai deschiși la sugestii. Un arbitru ar trebui să știe ce sfaturi sunt utile fiecărui elev participant la dezbateră pentru a-i fi cât mai de ajutor.

Un începător care lucrează la a identifica elementele de conținut cele mai convingătoare, respectiv la claritatea structurii discursului său, nu va înțelege sugestiile de abordare a unor aspecte complexe. Va aprecia sugestiile care evidențiază metode utile de a-și îmbunătăți discursul.

Reciproca este valabilă: un elev participant la dezbateri care are mai multă experiență va găsi mai utile nuanțele și evaluarea subtilităților argumentelor sale.

III. Punctajele individuale

Rolul arbitrilor este să evalueze prestațiile individuale ale vorbitorilor, să acorde puncte, cât mai exact, și să realizeze o ierarhie a discursurilor în funcție de impactul în rundă. De punctajele acordate fiecărui vorbitor depinde poziția acestuia în clasamentul individual, precum și posibilitatea de a obține un premiu.

Conform fișei de arbitraj standard, punctajul se acordă individual fiecărui vorbitor, după cum urmează:

- CONȚINUT: 40% (24 – 32 puncte)
- STIL: 40% (24 – 32 puncte)
- STRATEGIE: 20% (12 – 16 puncte)

Total: 100% (60 – 80 puncte)

Sunt acceptate fracțiuni de punctaj în limita a 0,5 puncte.

	CONȚINUT (40%)	STIL (40%)	STRATEGIE (20%)	Total
Cel mai bun discurs	32 puncte	32 puncte	16 puncte	80 puncte
Discurs foarte bun	30 puncte	30 puncte	15 puncte	75 puncte
Discurs mediu	28 puncte	28 puncte	14 puncte	70 puncte
Discurs slab	26 puncte	26 puncte	13 puncte	65 puncte
Cel mai slab discurs	24 puncte	24 puncte	12 puncte	60 puncte

Grila de interpretare a semnificației punctajelor:

79-80 Poate cel mai bun discurs ținut vreodată în România.

76-78 Un discurs executat **impecabil**, nu aveți absolut nicio obiecție de făcut vorbitorului, mult peste nivelul competiției.

74-75 Argumente excelente, perfect aplicate pe moțiuni, complet relevante pentru cele mai importante idei din dezbatere. Stilul este foarte clar și deosebit de convingător. Îndeplinirea rolului și structura aproape perfecte.

72-73 Argumente foarte bune, raționamente clare și bine explicate, care lasă, însă, adversarilor unele căi vizibile de atac. În mare, discursul este unul clar și explicat convingător.

70-71 Discurs bunișor. Argumentele sunt aproape toate relevante și de cele mai multe ori convingătoare. Ocazional, vorbitorul poate avea: o problemă în a explica, argumentare simplistă, abordarea unor argumente irelevante. Vorbitorul captează atenția, are o structură clară și își îndeplinește rolul.

68-69 Discurs mediu, argumente în general relevante, unele explicate decent. Totuși, există erori de logică, idei irelevante și argumentare mai degrabă superficiale. Captează atenția, însă rareori foarte convingător și uneori dificil de înțeles. Este o încercare medie, însă incompletă.

66-67 Discurs slăbuț spre mediu. Unele argumente sunt relevante, însă cu o explicație simplistă. În marea majoritate a timpului, vorbitorul este destul de ușor de înțeles; însă discursul său nu este unul convingător. Structura discursului e deficitară, rolul este în mică parte îndeplinit.

64-65 Discurs slab. Argumentele sunt rareori relevante și rareori explicate. Discursul este deseori neclar și confuz, cu o structură vagă. Nesatisfăcătoare îndeplinire a rolului.

62-63 Discurs foarte slab. Aproape imposibil de urmărit, structura aproape inexistentă, neînțelegerea rolului vorbitorului.

61 Discurs care nu are legătură cu dezbateră, confuz și obositor. Nu ați văzut discurs mai slab sau ofensator.

60 Vorbitorul nu a ținut discursul.